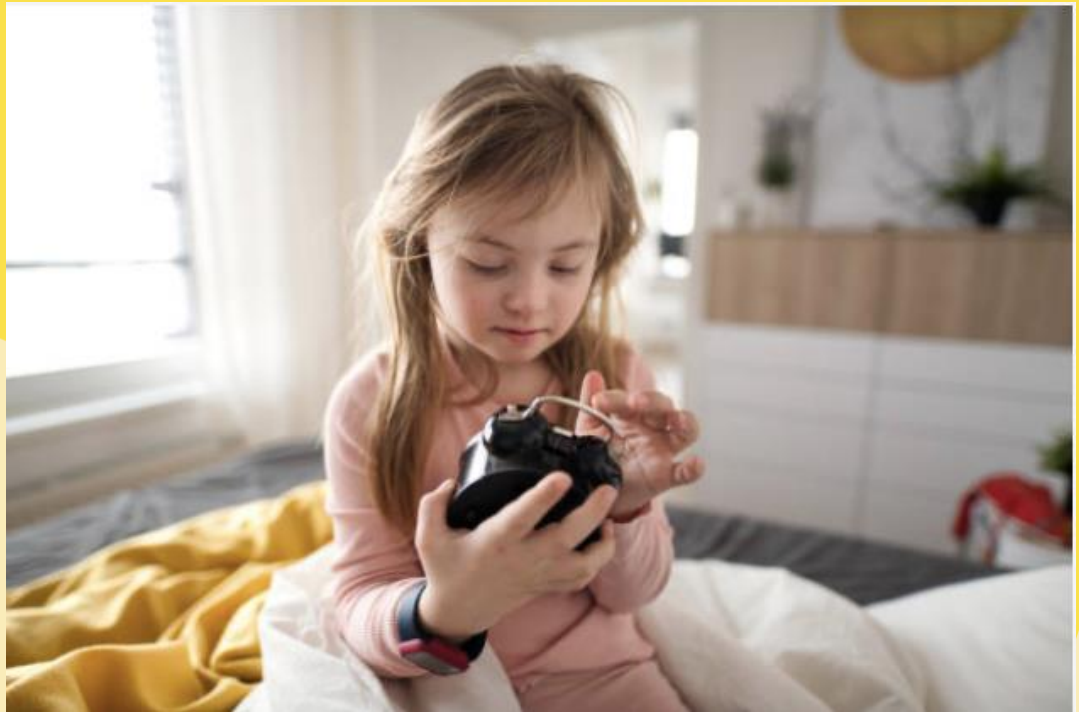

Tid

Foton på riktiga personer är hämtade från Getty imagies

Susanne Erlandsson

Läroplanen

Forskning

Vad kan vi ta upp och hur kan vi jobba

Hur ser ni på tid?

Efter lunch,
imorgon, nästa
vecka
Kronologiskt
ordning, struktur
Äldre, yngre

Nu, igår,
förra året

- Tid är viktig i vårt samhälle
- Behöver kunna hantera tid
- Rast, hinner göra, starta,
- Relaterar till samband, före och efter, kronologisk ordning

- Erfarenhet gör att vi kan tänka både framåt och bakåt
- Barn/elever lever i nuet, igår kan vara allt som har hänt innan
- Att tänka framåt är abstrakt, föreställa sig, generalisera

- Casasanto centra i hjärnan hanterar rum, tid och kvantitet går in i varandra
- Koppla tid till avstånd, längre tid att gå , längre till simhallen än affären.
- Hur långt är det till?

Kommentarmaterialet

I årskurserna 1–3 och 4–6 ingår innehållet ***planering av händelser i tidsföljd och uppskattning av tidsåtgång***. I årskurserna 7–9 utökas detta med *såväl med som utan digitala verktyg*. Detta kan till exempel handla om att göra en plan för en kväll, en helg eller för att ta sig mellan olika aktiviteter under en dag. Förutom vanliga klockor finns flera olika hjälpmedel för att mäta och hålla koll på tid som kan vara användbara i dessa sammanhang.

Kommentarsmaterial, verklighetsuppfattning

Undervisningen behöver också visa hur eleverna kan använda matematikens begrepp och uttrycksformer för att exempelvis *ordna sina erfarenheter i tid och rum* och kommunicera om matematik med ord, konkret material, symboler och bilder. Allt detta kan bidra till att ge eleverna de *ökade möjligheter till självbestämmande* som undervisningen i verklighetsuppfattning syftar till.

IF och utvecklingen av förståelse av tid

- Känsla för tid
- Förmåga att orientera sig i tiden
- Förmåga att tidsplanera

- Självständig god tidsuppfattning

1 Känsla för tid

- Är medfödd – pulsljud och nyfödda, stärks genom vardagsaktiviteter
- Ibland går tiden fort och ibland långsamt

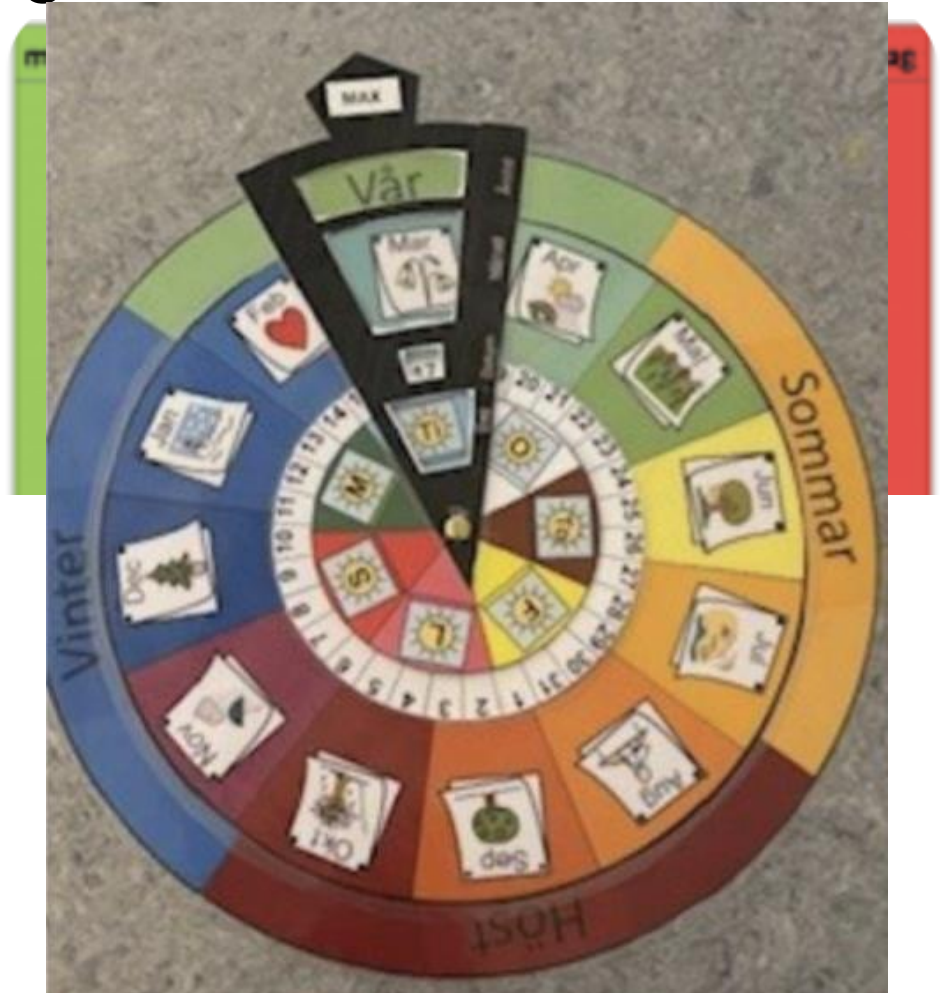

Hur lång är en minut?

2 Förmågan att orientera sig i tiden

- Veckodag
- Månadernas ordningsföljd

Förmågan att orientera sig i tiden

- Veckodag
- Månadernas ordningsföljd
- Enheter om tid
- Vilket tar längst tid

Sekunder
Minuter
Timmar
Dagar
Veckor
år

Förmågan att orientera sig i tiden

- Veckodag
- Månadernas ordningsföljd
- Enheter om tid
- Vilket tar längst tid
- Kronologi

Vad hinner man göra på två minuter?

Tillfälle 1

Sortera i rätt ordning

Tillfälle 2

Ställer frågor och diskuterar

- När du ska lägga dig, klär du på dig eller klär du av dig?
- Ska du vakna eller somna när du ligger i din säng på kvällen?
- Äter du frukost på morgonen eller på kvällen?

Förmågan att orientera sig i tiden

- Veckodag
- Månadernas ordningsföljd
- Enheter om tid
- Vilket tar längst tid
- Kronologi
- Avläsa klockan

- Sjuåringar hantera årstider, månader, veckor, dagar och klocktid – dröja ett par år till

Förmågan att planera tid

- Relationen mellan tider
- Vad ska jag hinna göra på den tiden?
- När måste jag gå?

ordningsföljder: före, efter, först, sist, snart, senare, strax, i morgon

relativ tid: en stund, ett ögonblick, en dag, en natt, ett dygn, en vecka

absolut tid: en minut, två timmar, klockan fyra.

Undervisningen

- åskådliggöra tid
- verktyg för att hantera tid - backspegeln
- analoga klockan – lättare att se tid
- årshjul, tidslinjer
- Tidsuttryck
- Snart, strax, ett ögonblick, om en liten stund, relatera till kända tidsavstånd, program på tv, tvätta händerna

